

KVALITET I PRAKSIS - AKTUELLE UTFORDRINGER OG GODE PRAKSISER

Lovisenberg diakonale høgskole – 24. oktober 2022

Stein Erik Lid

Bakgrunn

- Studentene:
 - Praksis er en svært verdifull læringsarena
 - For stor variasjon i kvaliteten
 - Mange opplever sviktende kvalitet
 - Kvalitet et utslag av flaks/uflaks
- Det blåser en «praksisvind...»
 - Praksis skal øke arbeidslivsrelevansen
 - Kvalitetsmeldingen og melding om arbeidslivsrelevans med vekt på praksis
 - NHO, LO og NSO: alle norske studieprogrammer bør ha praksis
 - Flere UH-institusjoner har mål om mer praksis

Mål

- Samle et kunnskapsgrunnlag om kvalitet i praksis
- Identifisere relevante oppfølgingstiltak

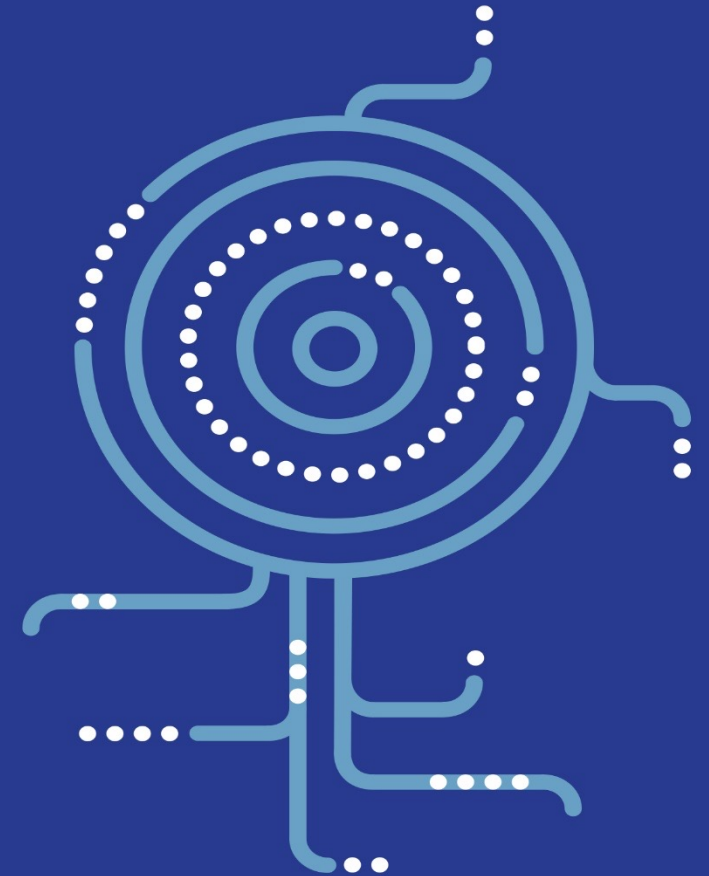
Kartlegging

- Status for praksis
- Kvalitet: Utfordringer og muligheter

Resultater

- 13 delrapporter og samlereapport

OPERASJON PRAKSIS

Tema i rapportene fra prosjektet

- Praksisbegrepet – hva er praksis?
- Hvorfor praksis?
- Utbredelsen av praksis i norsk høyere utdanning
- Integrasjon av praksis i studieprogrammet
- Rammebetingelser
- Organisering
- Samarbeid og kommunikasjon
- Oppfølging og veiledning av studenter
- Vurdering
- Kvalitetssikring

Praksisbegrepet

Det finnes ikke en omforent forståelse av hva som definerer praksis

Grunnleggende forutsetninger

- Læringsaktiviteten må bidra til å oppnå det overordnede læringsutbyttet for studieprogrammet («constructive alignment»)
- Læringsaktiviteten må være en planmessig del av studieprogrammet innenfor det timeantallet som kreves ved full studieprogresjon
- Læringsaktiviteten må være veiledet

Hvorfor praksis?

1. Generiske ferdigheter
2. Profesjonsspesifikke ferdigheter og sosialisering
3. Forberedelse til det å være i arbeidslivet

Utbredelsen av praksis i norsk høyere utdanning

STUDIEPROGRAMMER I SB 2017,
FORDELT ETTER TYPE PRAKSIS

STUDENTER I SB 2017,
FORDELT ETTER TYPE PRAKSIS

Integrasjon av praksis i studieprogrammet - *det viktigste og det vanskeligste?*

- Faglig sammenheng
- Organisatoriske forhold
- Mangel på tid
- Integrasjon av teori og praksis bør ha fokus i alle deler av studieprogrammet

Kapasitetsutfordringer blir *kvalitetsutfordringer*

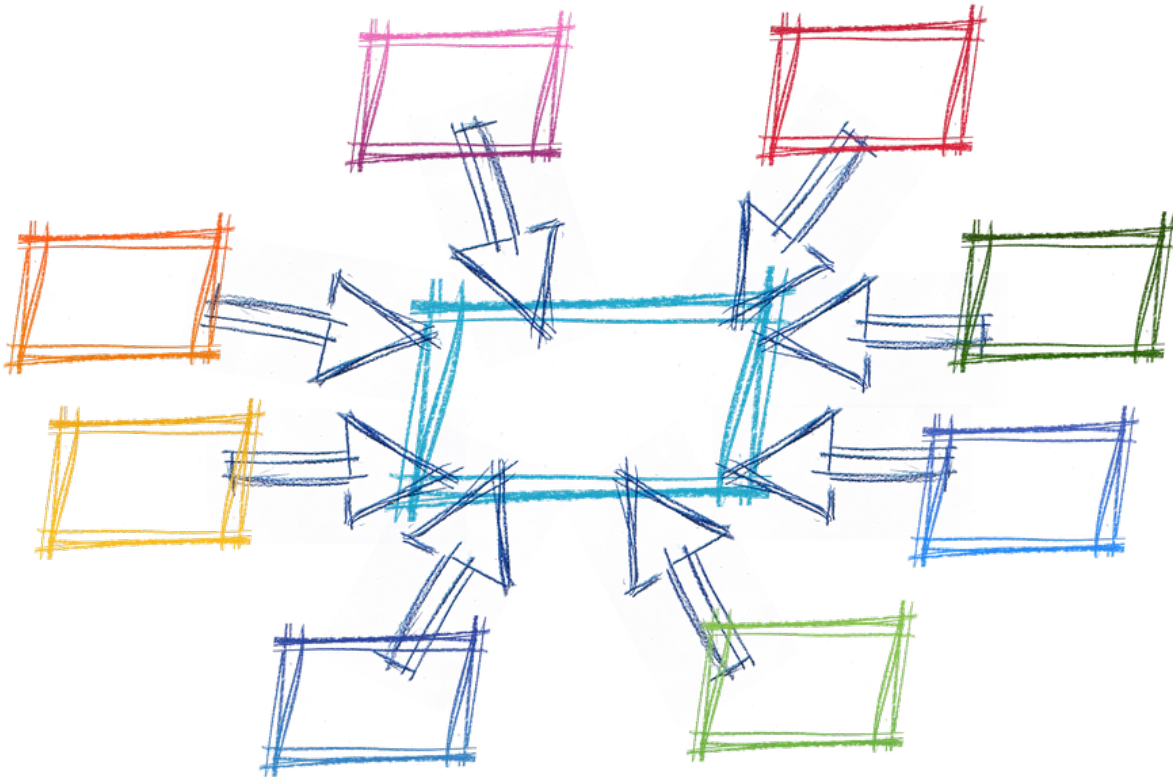
Regelverket

- Dels uoversiktlig, dels uhensiktsmessig
- Mye overlatt til lokale forskrifter
- Studentenes rettigheter sparsommelig regulert
- Praksisfeltets forpliktelser varierer stort
- Praksisavtaler utfordrende

- Yrkeskvalifikasjonsdirektivet
- UH-loven
- Studietilsynsforskriften
- Nasjonale rammeplaner og retningslinjer
- Forskrift om skikkethetsvurdering
- Forskrift om egenbetaling
- Lokale forskrifter og retningslinjer
- + Praksisfeltets reguleringer

Organisering

- Tilstrekkelig lengde
- Flere perioder
- Ikke for tidlig i studieløpet
- Faglige og praktiske forberedelser

Oppfølging og veiledning av studenter

- Praksisveileders og praksislærers kompetanse
- Veiledning ved praksisstedet
- Oppfølging fra UH-institusjonen

Samarbeid UH og praksisfelt + studenter

- Avgjørende, men skjer ikke av seg selv
- Utgangspunkt: Gjensidig respekt og forståelse for ulike kunnskapstradisjoner og kompetanser
- Krever konkrete møtepunkter og gjennomtenkt informasjonsutveksling
- Trepertssamarbeid, f.eks. om læringsutbytte

Kvalitetssikring

- Behov for mer systematisk kvalitetssikring
- Alle aspekter som er relevante for læring
- Innhente evalueringer fra praksissteder og arbeidslivet, ikke bare studenter
- Tilstrekkelig oppmerksomhet på resultater
- Bruke resultater som kunnskapsbase

Andre fase

- Evaluering av arbeidslivsrelevans og praksis i disiplinlag:
https://www.nokut.no/globalassets/nokut/rapporter/ua/2020/evaluering-av-arbeidslivsrelevans-i-disiplinutdanninger_4-2020.pdf
- Analyse av regelverket knyttet til praksis:
https://www.nokut.no/globalassets/nokut/rapporter/ua/2020/utredning-av-regelverket-knyttet-til-kvalitet-i-praksis_7-2020.pdf

<https://www.nokut.no/operasjon-praksis-2018-2020>